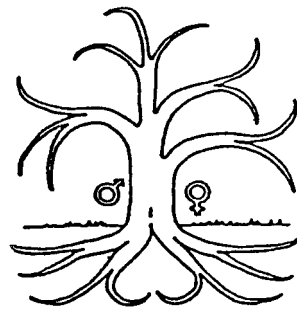

Strödda Annotationer

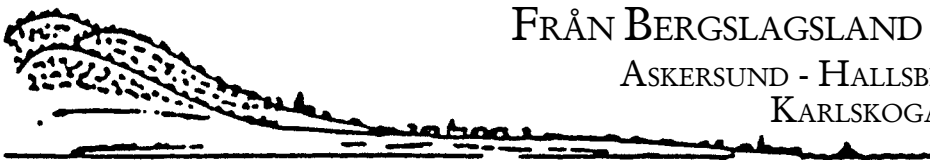

SLÄKTFORSKARBLAD
FÖR ÖREBRO LÄN
Nr 51
FEBRUARI 2014

Flickan från Glanshammar som
blev landsstrykerska och
spinnhushjon
sidan 6

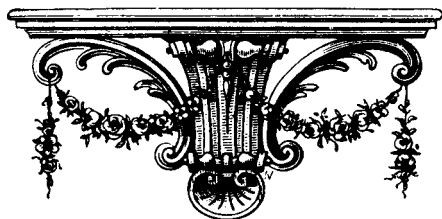

FRÅN BERGSLAGSLAND - TILL VÄTTERNENS STRAND
ASKERSUND - HALLSBERG - KUMLA - ÖREBRO
KARLSKOGA-DEGERFORS

INNEHÅLL

- Fynd på Gotland från Kvistbro s 2
 Släktforskningens dag 2014 med porträtt som tema s 2
 Riksarkivets och SVAR:s nya hemsida - Digitala forskarsalen s 2
 Kinamissionären August E. Palm s 3
 Hindersmässan i Örebro s 5
 De första Rötterbloggarna s 5
 Flickan från Glanshammar som blev landsstrykerska och spinnhushjon s 6
 Fyrväpplingen s 9
 Att hitta soldaten Jonas Ersson Natt s 10
 Prästerna bokförde flyttningar s 12
 Nytt i stadsarkivets dokumentarkiv och bildarkiv s 14
 Föreningssidor s 14 - 16

Framsidesbilden

Lärare vid Karolinska högre allmänna läroverket i Örebro läsåret 1863-1864

Lektorer:

Lars Phragmén, O. F. Englund,
 rektor J. E. Strömberg, J. I. Brodén,
 Carl Hartman, A. G. Bogren,
 C. W. Charleville, K. F. Karlsson

Läroverksadjunkter:

P. D. Lagerholm, P. A. Wikander,
 J. W. Moback, P. J. Hellbom, C. J. H.
 Lund, Erl. Herlén, C. F. A. Ljungberg,
 N. C. W. Gellerstedt, Frith. Högberg

Vikarierande och extra lärare:

C. W. Kock, Magnus Roth, J. C. Kjellström,
 G. H. W. Upmark vik.,
 K. H. R Rolén, A. A. N. Randel vik.

Övningslärare:

Ad. Kjellström ritlärare, K. J. Lewerth
 sång- och musiklärare, Fr. Ek biträdande
 exercislärare, K. F. Warenberg
 lärare i gymnastik och fäktning

Bildkälla: Örebro stadsarkiv

FYND PÅ GOTLAND FRÅN KVISTBRO

av Jeanette Klingberg, Kumla

På Mullersätters ägor i Kvistbro bor 1780 torparen Erik Jonsson och hans hustru Cherstin Ersdotter. Den första november 1780 får de sonen Abraham (fb C:5 1780-1800).

Han kommer så småningom att flytta från Kvistbro till Gotland där han år 1805 flyttar från Endre församling till Mörners grund och Strömslund i Boge församling (hfl AI:1 1788-1812 sid. 151 på AD).

Han är skraddare och har tagit sig namnet Setterqvist. Hans födelsedata har blivit den 1 april 1780.

Han gifter sig samma år han flyttar in och kommer att få åtminstone en dotter.

SLÄKTFORSKNINGENS DAG 2014 MED PORTRÄTT SOM TEMA

Den 15 mars firas Släktforskningens dag. I år är temat "Porträttet i släktforskningen".

Vad är det som lockar så med de gåtfulla ansiktena som blickar tillbaka på oss i porträttalbumet? Hur kan vi få reda på mer om de avporträtterade? Det är en viktig uppgift vi släktforskare (och andra) har, att ta hand om släktfotografierna och dokumentera dem för framtiden.

På Släktforskningens dag anordnar släktforskarföreningar, arkiv, hembygdsföreningar och museer runt om i landet släktforskaraktiviteter och andra arrangemang.

Läs mer på www.rötter.se

RIKSARKIVETS OCH SVAR:S NYA HEMSIDA - DIGITALA FORSKARSALEN

av Stefan Nilsson, Asker

I september lanserade Riksarkivet en ny hemsida. En del av sidan är den nya söktjänsten där den Nationella Arkivdatabasen NAD:s arkivinformation och arkivförteckningar, samt SVAR:s digitala dokument och databaser har sammanförts på en gemensam sida. Man kan göra samsökningar i allt material eller som tidigare gå in på ett visst material.

Det material som tidigare fanns på SVAR:s hemsida hittar man nu på sidan Digitala forskarsalen. På startsidan kan man fritextsöka, söka namn, ort eller tid i hela materialet (databaser, digitala dokument och förteckningar). Efter att man gjort en sökning finns möjlighet att i nästa steg filtrera i sökresultatet.

För att komma till ett visst material kan man välja fliken Specialsök och sedan välja från listor över digitaliserade arkiv eller databaser, t.ex. kyrkoarkiv, boupp-teckningar, folkräkningar. Man kan även välja fliken Ämnesområde och där välja till exempel emigration eller brott och straff.

En bra sak är att man direkt vid sökning i Folkräkningar kan ange vilket/vilka år man vill söka i och kombinera det med till exempel län, namn, församling etc.

Släktforskningens dag den 15 mars 2014

Tema: Porträttet i
släktforskningen

KINAMMISSIONÄREN AUGUST E. PALM

av Kerstin Lundell, Kumla

Min far berättade för mig att han haft en morbror, som varit missionär i Kina och blivit dödad i boxarupproret år 1900. Morbrodern hade varit starkt påverkad av "Fransons med Himlauret" förkunnelse. Med dessa uppgifter som grund beslöt jag mig för att försöka få fram fler fakta om denna person.

August E. Palm

Bildkälla: The Alliance hemsida
www.cmalliance.org

Av en syssling fick jag några pusselbitar. I husförhörslängderna fick jag fram ytterligare uppgifter. Men var i Kina han hade verkat, vilken missionsorganisation som sänt ut honom och de närmare omständigheterna runt hans död visste jag inget om. Jag hade inte heller någon idé om var jag kunde söka dessa svar. Av en händelse fick jag i en tidning se ett referat av en nyutkommen doktorsavhandling. Författaren var Anna Maria Claesson, Jönköpings läns museum. Titeln var "Kinesernas Vänner. En analys av missionens berättelse som ideologi och utopi" (källa 1). Jag kontaktade författaren och frågade om hon

kände till min släkting. Det gjorde hon. Jag skaffade omgående boken. Där fick jag ännu fler pusselbitar samt tips på nya källor. Dessa var två brev publicerade i tidskriften Trosvitnet nr 10/1896 (källa 2) och nr 18/1896 (källa 3) samt boken Jacobson och Öberg: "De svenska martyrerna i Kina under år 1900 jämte undkomna missionärers räddning och flykt". (källa 4).

Min släkting föddes 23 juli 1871 i Skeppsta, Täby socken (T). Han döptes till Per August. Hans far hette Per August Eriksson, var skraddare och torpare liksom hans farfar, farfarsfar och farfars farfar, alla födda och bosatta i Täby. Modern hette Anna Charlotta Jansdotter och kom från Norra Mos, Kumla socken (T). Han var äldst av sex syskon. 1888 flyttade familjen till Vallersta i Kumla socken. I hfl finns antecknat att August den 26 februari 1894 antog namnet Palm, att han 28 maj 1894 fick tillstånd av Kungl. Majt att flytta ur riket. Han benämns missionärselev och utflyttade till Kejsarriket Kina 1896.

I källa 3 berättar han om sin uppväxt och sin väg ut till Kina. Han var uppväxt i ett troende hem och kom själv till en levande tro på Jesus vid ett väckelsemöte i Skeppsta missionshus 6 december 1888. Ända från barndomen hade han en stark längtan att göra något för hedningarna och efter omvändelsen växte denna längtan mer och mer. 1892 blev det mera allvarligt för honom att lyda Gud. Men han hade nu en god framtid som skraddare i Örebro och ville därför "vara kvar i fiskarbåten". På en söndagsskolfest 1892 hörde han en av lärarna tala om hednabarnen. Det tog djupt tag i hans

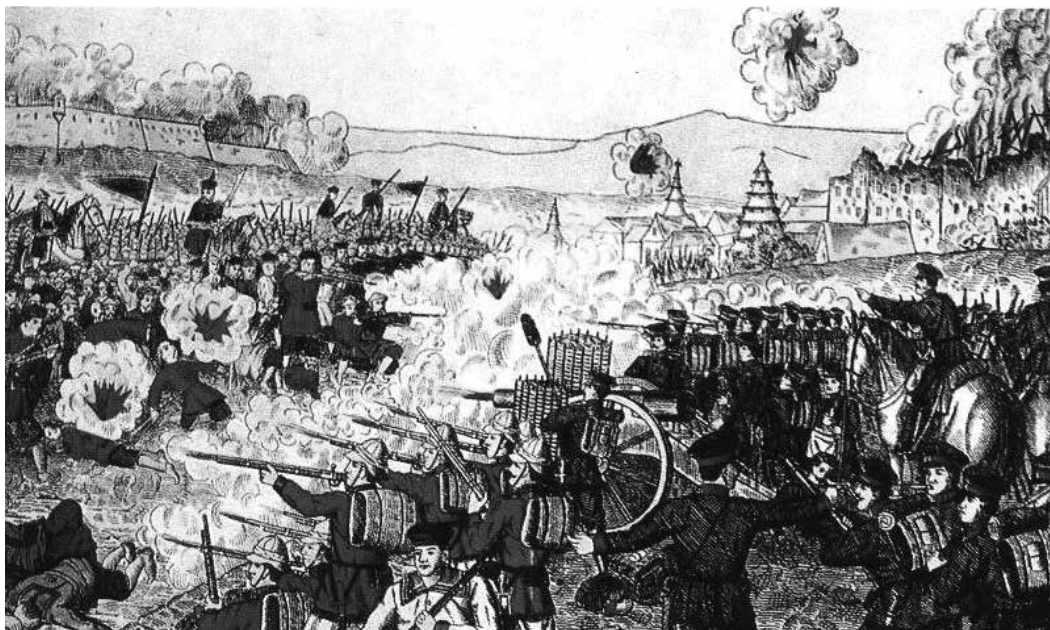
Boxar-rebeller år 1900
Bildkälla: Wikimedia Commons

hjärta och han svarade med profeten: "Här är jag, sänd mig" Es. 6:8.

I januari 1893 genomgick han en av den svensk-amerikanske evangelisten Fredric Franson hållen bibelkurs i Örebro. Han blev då antagen som missionärskandidat för Kina. På våren samma år läste han en kurs i engelska i Linköping och verkade sedan som evangelist i Härjedalen och Östergötland fram till utresan till Kina i slutet av januari 1896.

Den organisation som svarade för hans underhåll var Christian & Missionary Alliance, USA. De var 20 missionärer som reste tillsammans. Resan företogs med ångaren Preussen och man gjorde strandhugg på flera ställen, läste engelska varje dag och samlades till bibelläsning och bön dagligen (källa 1).

I källa 2 berättar han om ankomsten till Shanghai den 15 mars. De blev väl omhändertagna av amerikanska missionärer, skaffade kinesiska kläder och besökte några

Slaget vid Tientsin år 1900 under Boxarupproret. Brittiska och japanska trupper, samt Boxar-rebeller.
Bildkälla: Wikimedia Commons

kyrkor. Efter cirka en vecka fortsatte resan landvägen till Kuei-hua-`cheng i norra Kina, nära den mongoliska gränsen. Där började studierna av det svåra kinesiska språket, men "med Guds hjälp skulle de bli segervinnare".

Kort efter ankomsten dit fick August smittkoppor som "dock ej var till döds". Efter språkstudierna begav sig August till Sa-la-`tsi ca 10 mil väster om Kuei-hua-`cheng. Där arbetade han fram till sin flykt till Mongoliet sommaren 1900.

I början av 1898 gifte han sig med missionskamraten Anna Andersson. De hade troligen träffats redan på bibelkursen 1893. Anna dog i feber på julafton samma år.

Omständigheterna runt hans död är okända. Enligt dödsattesten från Kina dog August i juli 1900, dödad i boxarupproret i Mongoliet (Kumla AII:1b p 851) I så fall hade han blivit dödad alldeles i början av upproret. En mongolmissionär vid namn Friedström berättar i ett brev publicerat i källa 4 om vad som hände några av hans missionskamrater under boxarupproret. De arbetade på en ort kallad Någå Bårtå i Mongoliet nära gränsen till Kina. De hade

börjat bygga en missionsstation men när ryktena om oroligheter började gå slutade arbetsstyrkan och bygget avstannade. Dessutom var det ebb i kassan. Broder Stenberg begav sig då till Pao-teo nära Sa-la-`tsi för att skaffa pengar. Han blev eftersatt av boxarna och fick fly utan pengar. Med på flykten följde två andra manliga missionärer, en av dem var förmodligen August. Fyra dagar efter att de kommit tillbaka till Någå Bårtå blev missionärerna utsatta för ett överfall. De uppmanades att fly eftersom 300 soldater var på väg för att döda dem. Missionärerna lämnade stationen. De hade två bra revolverar och ett kulgevär men gjorde inte bruk av dem. Påståendet om soldaterna var en lögn och dagen därpå återvände gruppen inklusive August till stationen.

Rövarena hade tagit allt, till och med träskålarna, som de drack te ur. De tillbringade nu ca 20 dagar under bar himmel och utan mat. Ingen vågade hjälpa dem eller visa medlidande utom några hemliga vänner, som försåg dem med livsuppehälle. Den 1 september fann man stationen tom. Av spåren att döma hade gruppen hastigt gett sig iväg därifrån. Sedan dess har de varit spårlöst borta. Antagligen blev de överfallna

igen, mördade och kropparna gömdes undan.

Under mina studier av källorna har jag lärt mig en hel del om Kinamissionen under 1890-talet. Franson-missionärerna var ofta praktiskt lagda och handlingskraftiga människor. De levde under mycket svåra förhållanden såväl psykiskt som fysiskt, ständigt utsatta för trakasserier, upplopp och hotade till livet. De resor de företog var också fyllda av faror. De försökte så långt det var möjligt att leva som kineserna och antog deras seder och bruk i den mån de inte stred mot deras kristna tro. De ville inte göra kineserna till européer utan till kristna (källa 1).

Missionsföreståndaren i Svenska Missionsförbundet, C. J. Ekman kritiserade Franson för att han skickade ut unga, illa förberedda människor under dessa förhållanden. Franson menade att i dessa yttersta tider var det inte så nödvändigt med boklig utbildning, det räckte med "Den Helig Andes universitet" för att predika evangeliet. Missionärerna själva verkade hysa en stark och uppriktig kärlek till det kinesiska folket och var fullt beredda att både leva och dö för dem.

HINDERSMÄSSAN I ÖREBRO

av Dag Edholm, Hallsberg

I Örebro har man firat Hindersmässta sista veckan i januari sedan 1300-talet. Här strålade landsvägarna uppifrån Bergslagen samman, och med kungaborg, kyrka och en hamn där Svartån rinner ut i Hjälmaran, blev Örebro tidigt en viktig handels- och marknadsplats.

Ursprungligen var det bergsmännen från Bergslagen som sålde sitt järn på marknaden. Järnet, i form av stångjärn, släpades ned under vintern till Örebro från Bergslagens talrika hyttor.

På marknaden såldes järnet och skeppades vidare ut i landet från Örebro hamn. Så småningom upphörde järnförsäljningen och handeln med skinn, hemslöjdsalter och kreatur tog över. Redan i slutet av 1500-talet började allmogen från framför allt Sjuhäradsbygden i Västergötland gå runt på marknaderna och sälja hemslöjd och skinn, trots att sådan mellanhand mellan produktion och kund enligt lag var förbehållen stadens köpmän.

Hindersmässan på 1930-talet. Torghandel utanför Rådhuset.
Okänd fotograf.
Bildkälla: Örebro Stadsarkiv

Under 1800-talet blev "knallar-nas" utbud av varor allt rikare och brokigare. I dag trängs både knallar och lokala företag, frivilligorganisationer och privata entreprenörer med de cirka 80.000 besökare som Hindersmässan lockar till Örebro varje år.

Från 1700-talet och fram till 1900-talets början var kreatursmarknaden en viktig del av Hindersmässan. När de självägande Närkebönderna hade köpt och sålt sina kreatur och affärerna gått bra, hände det att de köpte med sig hem en bit fint sidentyg med silkesbroderier till hustrun och dottrarna att sy bindmössor av.

Namnet Hindersmässta kommer från S:t Henrik, vars dag i den gamla almanackan firades den 19 januari. Genom åren har mässan vuxit och ändrat karaktär med många olika arrangemang, men en tradition (åtminstone från 1700-talet) som alltjämt lever kvar är den gudstjänst i S:t Nikolai kyrka som föregår mässans öppnande, liksom att någon av Nikolai kyrkans präster lyser marknadsfrid ute på Stortorget innan kommersen börjar. 2013 var det författaren till dessa rader som fick det ärofulla uppdraget att vara predikant och lysa marknadsfrid.

DE FÖRSTA RÖTTERBLOGGARNA

På Rötterbloggen kan du numera följa ett gäng välkända släktforskare i deras liv och släktforskning. Här följer presentationer av de första Rötterbloggarna (i sammandrag, läs mer på www.roetter.se, där du även hittar bloggtexterna):

Ted Rosvall

Kyrkomusiker, förläggare, föreläsare och författare som har släktforskat sedan barnsben. Åren 2000-2008 var han förbundsordförande i Sveriges Släktforskarförbund och drog under denna tid igång en rad projekt och kampanjer, bland annat "Namn är de döda", "Swedgentour" och "Rädda våra socknar".

Eva Johansson

Eva Johansson har arbetat som journalist större delen av sitt vuxna liv, bland annat 17 år på Västerviks-Tidningen. Numera arbetar hon som frilansskribent och har bland annat skrivit ett par lokalhistoriska böcker. Här håller jag skrivarkurser för släktforskare och är redaktör för vår föreningstidning Våra Rötter.

Camilla Eriksson

Camilla Eriksson är släktforskare sedan tidiga tonåren. Hon är numera redaktör för NOSFF:s medlemsblad AnKnytningen.

Peter Sjölund

Peter Sjölund har kommit att bli specialiserad på DNA inom släktforskningen och under Släktforskardagarna drog han fulla hus med sin föreläsning om det samma.

Markus Gunshaga

Markus Gunshaga bor i Helsingborg och började släktforska 2000. Forskar med fokus på Skåne, särskilt klockare, enskilda släkter och olika yrkesgrupper.

FLICKAN FRÅN GLANSHAMMAR SOM BLEV LANDS- STRYKERSKA OCH SPINNHUSHJON

av Karin Hagelroth Renman,
Stockholm

Sophia fick nog aldrig en riktig chans här i livet. Hon verkade redan tidigt i sitt liv ha lärt sig att leva dag för dag.

Sophia föddes år 1825 på Estaslätten utanför Glanshammar. Hon var näst yngsta barn till den före detta soldaten Henrik Häll och hans hustru Brita Stina Wedholm. Barndomen präglades av sjukdom i familjen. När Sophia var sex år avled hennes far och när hon var åtta år avled hennes mor. Socknen såg till att lilla Sophia fick kläder uppsydda åt sig. Sedan placerades Sophia och hennes lillebror Johan, fem år, på fattigstugan. Där fick de bo tillsammans med ett tiotal äldre.

När barnen hade bott i fattigstugan i ett år tyckte sockennämnden att de borde flyttas till någon där de skulle kunna lära sig något "till nytta för sig själva

och andra", som nämnden uttryckte det. Soldaten Husings hustru åtog sig att vårda och föda Sophia mot en ersättning om två tunnor säd ur sockenmagasinet per år.

Efter ett år kom det fram till sockennämnden att Sophia hade misshandlats och vanvårdats hos makarna Husing så allvarligt att hon måste flyttas därifrån omedelbart. Eftersom hon haft kläder när hon lämnades till Husings men nu hade "endast de oundgängligaste plagg" beslutade socknen att inte betala ut den halva tunna säd till Husings, som de ännu inte hade fått.

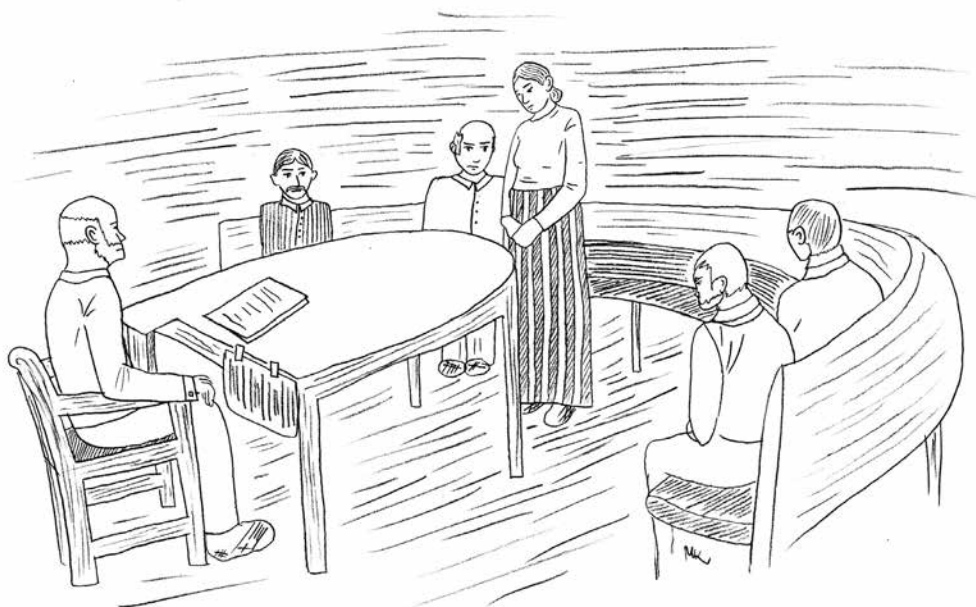
Blev det något rättsligt efterspel av detta? Ja, det blev det. Det var makarna Husing som var missnöjda med att de inte fått den sista halva tunnan säd. De hade minsann inte åtagit sig att hålla Sophia med kläder, tyckte de, och överklagade socknens beslut till Konungens befallningshavande. Det var det som senare skulle bli

länsstyrelsen. Makarna Husing fick rätt och socknen betalade ut säden.

Sophia bodde sedan hos en bonde i Glanshammar till dess hon var 14 år. Under några somrar tjänstgjorde hon som vallhjon i Lillkyrka. Den sista sommaren avvek hon från det arbetet och uppehöll sig på olika ställen i socknen. När hon var 15 år konfirmerades hon.

Som en arbetsrättslig grundstadga fungerade tjänstehjons- och legostadgan. Den sista legostadgan utfärdades år 1833. Varje arbetsför person, som inte försörjde sig på annat sätt, var skyldig att ta tjänst. Tjänstehjonen städslades mellan Larsmäss och Mickelsmäss (10 augusti - 30 september) för ett år. Den som inte hade arbete saknade laga försvar. Han eller hon var "försvarslös" och skulle behandlas som lösdrivare och kunde dömas till allmänt arbete.

Tjänstefolk städslades ibland på folkmarknader. Den mest kända

folkmarknaden var den i Västerås. I Örebro förekom också folkmarknader. Borgarna där klagade på oseden att tjänstefolk på Larsmässodagen strömmade in till staden mer av självsvåld än för att skaffa ny årstjänst.

Hösten 1844 städslades Sophia som piga hos en torpare i Hampforsen utanför Arboga. Men innan städslöåret gått till ända, på sommaren 1845, rymde Sophia ur tjänsten. Hon var nu 19 år och försvarslös. Hon saknade hem, arbete och försörjning. På den här tiden gällde också krav på att ha inrikes pass för att resa inom landet. Passtvänet upphörde först år 1860.

Sophia började nu "stryka omkring" på landsvägar och hos bekanta. Hon uppehöll sig i Glanshammar, Arboga och Västerås. Flera gånger häktades hon i Västerås och sändes på fångkärria till Örebro slottshäkte. Flera gånger fick hon lösdriveripass för att bege sig till den socken där hon senast varit skriven för att skaffa sig "laga försvar".

Juristprofessorn Knut Olivecrona (1817-1905) berättar i sina memoarer (Olivecrona, Knut, Hågkomster samlade från en lång lefnad, utgivna av Carl Frängsmyr, 2008, s. 86 f.) om att han hjälpte en nödställd ung kvinna vid vägkanten i Ramsbergs sommarlag år 1846. Den unga kvinnan var illa klädd och hon hade nyss fött ett barn invid vägkanten. Hon kunde inte ta sig därifrån själv. Olivecrona och en skjutsbonde hjälpte kvinnan till en gumma i en närbelägen torpstuga. Den unga kvinnan sade att hon inte hade något hem, inte hade någon man och att hon var på väg till en av grannsocknarna. Kan det ha varit Sophia? I Ramsberg finns en plats i Hökaberg, som kallas "Kjortelhålet" där en underkjol - enligt folksägnet - hittades i mitten av 1800-talet. En-

ligt sägnet skulle den ha lämnats av en kvinna som fött ett barn vid torpet "Berget". Platsen Berget stämmer väl överens med Olivecronas berättelse om var någonstans som han hjälpte den okända kvinnan. Om något upphittat barn förtäljer dock inte sägnet.

I mars 1850 födde Sophia i alla fall en dotter. Lilla Maria Sophia föddes under Sophias tillfälliga vistelse i Glanshammar.

En dag i april 1850 kom Sophia till Anna Lena Carlsdotter i Tidensta i Glanshammar och bad att få stanna där några dagar. När hon gått därifrån upptäckte Anna Lena att hon saknade en rosig bomullshalsduk. Hon skyndade efter Sophia och frågade efter halsduken men Sophia nekade till att hon skulle ha tagit den och tyckte att Anna Lena skulle gå hem och leta bättre efter den. Först när Anna Lena ville se om Sophia stoppat den på sig, tog Sophia fram halsduken ur barmen.

En månad senare kom Sophia till Carl Gustaf Larsson och hans hustru Hedda Lotta Larsdotter i Husby utanför Glanshammar. Sophia frågade om hon kunde få husrum över natten och det fick hon. Hon fick ligga på golvet. På natten kom ett bud med en summa

pengar till Carl Gustaf Larsson, som denne skulle ha. Carl Gustaf var borta men Hedda Lotta lade pengarna, utan att räkna dessa, i en olåst byrålåda. Nu blev frestelsen för stor för Sophia. När Hedda Lotta gick ut på natten tog Sophia en del - 30 riksdaler banco - av pengarna i bunten och en guldring.

Efter det reste Sophia till Arboga med soldaten Meijer. De fick skjuts av Lars Janssons måg, Lars Fredric Rundin. För pengarna köpte hon skor, en halsduk, ett lintyg, kaffe och socker. Hon betalade också för sin dotter, som hon lämnade hos en kvinna medan hon åkte till Arboga. Resten gick åt till förtäring under Arbogaresan.

Så klart att Sophia åkte fast för detta. Hon ställdes inför Glanshammars häradsrätt den 12 juni 1850. Jag föreställer mig att det var fullt av folk i gästgiveriet där tinget hölls. Flera personer påstod att Sophia tagit saker. Därför sköts förhandlingen upp och Sophia skickades till slottshäktet i Örebro. Med sig hade hon nu sin tre månader gamla dotter Maria.

Den 29 juni 1850 hölls en ny förhandling i Glanshammar. Hon dömdes för stölderna hos Carl Gustaf Larsson och Anna Lena

Carlsdotter för första resan stöld. Hela tingsstugan var nog full med folk även den här gången för enligt domen intygades det allmänt att Sophia var helt medellös. Ett bötesstraff omvandlades därför till kroppsstraff - 17 dagars fängelse vid vatten och bröd. Dessutom skulle hon under en söndag undergå uppenbar kyrkoplikt i Ringkarleby kyrka. Hon skickades in till Örebro slottshäkte tillsammans med sin lilla dotter.

När Sophia skulle avtjäna fängelsestraffet placerades Maria hos fosterfamilj i Björka by i Glanshammar. Efter det att Sophia genomlidit fängelsestraffet och utstått skamstraffet i Ringkarleby kyrka släpptes hon fri. Men hon hade ingenstans att ta vägen.

Sophia hann bara vara fri i en månad innan hon dömdes för sin försvarslöshet till två års allmänt arbete på spinnhus. Det avtjänade hon i Stockholm på Norra korrektionsinrättningen. Fängelset hade plats för ca 300 kvinnliga fångar. De flesta var arbetsfångar som var försvarslösa. Vid den tid när Sophia kom dit hölls arbetsfångar och straffångar skilda åt. Kvinnorna var helt vitklädda. De ägnade dagarna åt arbete under tystnad. Det rådde stränga regler. Den som bröt mot dessa kunde straffas med att låsas in i cell. Det här var Sveriges sista logementfängelse där de intagna förvarades i stora sovsalar. Ett ögonvittne har berättat om den märkliga upplevelsen att se ett stort antal kvinnor sitta och arbeta under tystnad.

Efter två år släpptes Sophia ut från Spinnhuset i Stockholm och fick pass till Glanshammar. Men vad skulle hon göra där? Hon begav sig till Västerås, häktades, skickades till Örebro. Hon fick respass till Glanshammar men kort härefter togs hon i Köping och skickades till Örebro. Hon dömdes nu åter igen till två års allmänt arbete. Kunglig Maj:t fastställde utslaget. I mars 1853 skickades Sophia till Göteborgs spinnhus. Där härjade tidvis kolera. Ett halvår senare, den 24 september

1853, avled Sophia av kolera på Spinnhuset i Göteborg. Hon blev nästan 28 år.

Sophias lilla dotter Maria blev kvar hos fosterföräldrarna i Björka så länge de levde. Maria blev 83 år gammal. Karin Björk är en kvinna som jag kom i kontakt med genom att helt enkelt knacka på i en gård i byn Björka, där Maria varit fosterbarn, och fråga om någon äldre person kände till henne. Karin berättade för mig att innan Maria avled gav hon en liten porslins-ko till Karin. "Den här ska du ha Karin lilla", hade Maria sagt till henne. 60 år senare gav Karin Björk den lilla porslins-

figuren till mig. Som jag också heter Karin i förnamn, kunde jag för mitt inre höra Marias röst säga till mig "Den här ska du ha Karin lilla". Och i min fantasi kände jag historiens vingslag från hennes stackars mamma Sophia.

Avslutningsvis vill jag knyta ihop berättelsen med att nämna att livet slumpade sig så att Sophia Hälls dotterdotters dotterdotters dotter, som blev domare till yrket, i sin ungdom hamnade i Örebro och i Västerås och kom därmed att häkta och döma på samma orter där Sophia 140 år tidigare blivit häktad och dömd.

Efterlysning:

Sophia Häll, född 1825 i Glanshammar, rörde sig i trakterna runt Västerås, Köping, Arboga, Glanshammar och Örebro. Jag ber er som läser fångrullor, domböcker och annat relevant material, att hålla ögonen öppna om hennes namn skulle dyka upp någonstans! Kontakta mig gärna i så fall!

E-post: karinskrift@gmail.com

Illustrationer av Michaela Karlén.

FYRVÄPPLINGEN

"En trevlig bild jag har är från Karl och Enny Malmrots hem i Örebro där Enny och hennes väninnor hade syjunta. De kallade sig för Fyrväpplingen och träffades varje vecka hela livet ut. En av kvinnorna borde vara Signe Lund. Bilden är tagen av Örebrofotografen Anna Hedström".

Den fina bilden är inskickad av Jan Suhr i Nyköping. För kontakt se hemsida www.jansuhr.se

ATT HITTA SOLDATEN JONAS ERSSON NATT

av Marie Esplund-Lynn, Örebro

Vid vigsel den 28 december 1763 i Glanshammars kyrka (1) möter jag brudparet för första gången. Vigseln står mellan den snart 22-åriga soldaten Jonas Natt och den 10 år äldre pigan Sara Danielsdotter från Rönne (2). Morgongåvan bestod av 14 lod silver och ½ lod koppar.

Efter vigseln

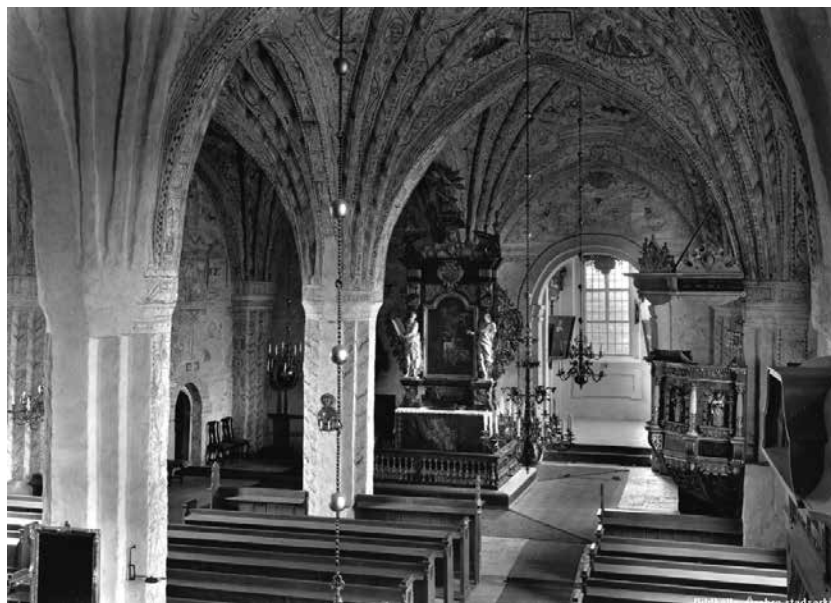
Det finns inga anteckningar i vigselsboken om i vilken församling som Jonas Natt var soldat. I husförhörslängden för Rönne där Sara bodde med sin moder änkan Ingrid Larsdotter står inte heller när eller vart Sara flyttar (3). Här skulle mitt sökande kunna vara slut om inte internet fanns!

I Centrala Soldatregistret, finns flera soldater vid namn Natt, ingen i Glanshammar, men däremot i grannförsamlingen Rinkaby! (4)

Soldat nr 59 Jonas Ersson Natt blev värvad till soldat vid Närke-Värmlands regemente ungefär 1764 (5) då han uppgavs vara gift och född i Nerike. Han var 5 fot och 6 ¾ tum - ca 1,70 lång (6).

I Rinkabys husförhörslängd som påbörjas år 1775 blir man inte klokare (7). På Nasta ägor hittar man soldat Jonas Natt men ingen Sara Danielsdotter. Varför? Man måste kombinera information ur fler källor för att få mer information.

I födelseboken (8) hittar jag tre barn: den efterlängtdade sonen Erik föddes i februari 1767 men avled 1 år och 9 månader gammal i april 1768 av uppkastning. Dottern Maria föddes i november 1769 och avled i mars 1771. Hon dog

Glanshammars kyrka på 1930-talet.

Fotograf: Sam Lindskog. Bildkälla: Örebro stadsarkiv.

av bröstvärk 1 år och 17 veckor gammal. Det nu prövade paret får dottern Katarina i mars 1772. Hustru Sara var sjuklig och avled i augusti 1773 av lungshot 41 år gammal (9). Hon lämnar änkemannen Jonas ensam med dottern Katarina bara 15 månader gammal.

Jonas var tvungen att få hjälp i huset - kanske av pigan Anna Nilsson. Dottern Katarina avled av rödsot knappt 1 månad efter sin mor. Allt detta händer innan anteckningarna i husförhören påbörjas.

Husförhören i Rinkaby

Pigan Anna Nilsson stannade kvar i hushållet och vigseln med Jonas stod omkring 1775 (10) Paret väntade snart tillökning men något gick fel då Anna dog i barnsäng när hon födde en dödfödd son i maj 1777.

I husförhörslängden (11) skrivs vid soldaten Jonas Natt två hustrur: Anna Nilsson, som avled 1777 och så Anna Johansdotter. Jonas hittade sin tredje hustru i pigan Anna Johansdotter, soldat Johan Husings dotter från Husby

i Glanshammar (12). Vigseln står redan den 6 november 1777 i Glanshammar trots att änkemännens år inte var slut. Det nämns inte heller att han är änking (13).

Även i detta äktenskap föddes tre barn: Maria i augusti 1778, Johanna i november 1780 och så sonen Gustaf i juni 1782. Den lilla familjen lever ett stilla och strävsamt liv under flera år. I juni 1787 blev den 6-åriga Johanna sjuk och avled av huvudvärk och uppkastningar.

Gustav III:s ryska krig 1788-1790

Kung Gustaf III inleder ett krig med Ryssland 1788. Det brukar kallas "Gustav III:s ryska krig". Orsakerna var att vinna inrikes och utrikes fördelar och kungen var i behov av att stärka sin popularitet. Ett krig skulle lösa många av hans inrikespolitiska problem (14). I samband med detta blev soldat Jonas Ersson Natt kommanderad till Finland.

Under våren 1788 rustades flottan för fullt. Den 23 maj mobiliserades armén. Det motiverades med den ryska rustningen i samband med det turkiska kriget. I

Finland finns vid denna tid cirka 18.000 man. Planen var att förstärka denna styrka med ytterligare 8.000 man. Tiden var knapp för man ville slå till innan rysarna hann sluta fred med Turkiet.

I slutet av juni 1788 överfördes Närke-Värmlands regementes 3:e bataljon på galärflottan till Finland och landsattes i början av juli vid Helsingfors (15). De marscherade därefter över riksgården och inkvarterades i september i Pyttis. Bataljonen i Finland tillhörde under 1789 Kustfördelningen och deltog den 8 - 9 juli i striderna vid Suttula.

Men Soldat nr 59 Jonas Ersson Natt avled redan den 4 juli 1789 på sjukhuset i Lovisa (16). Han var då ca 47 år gammal och tjänat staten som soldat i 27 år (17).

Änkan Anna Johansdotter blev nu ensam med två småbarn. Samtidigt kom en ny soldat, Anders Natt, med familj till soldattorpet. Anna och barnen fick flytta till Fattigstugan (18). Miljön på Fattig-

Gustaf III:s ryska krig. Första slaget vid Svensksund 1789.
Målning av Petrov-Maslakov. Bildkälla: Wikimedia Commons

KALLE BÄCK TILL ÖREBRO SLÄKTFORSKARE!

Har du torpare i släkten? Vet du hur stor deras stuga brukar vara? Hur stora åkrar hade de? Hur var det med deras dagsverken?

Vill du ha svar på dina frågor? Det kan du få om du kommer till Örebro Släktforskares föreläsningkväll måndagen den 28 april 2014. Kalle Bäck berättar om

”TORP OCH TORPARE UNDER 1800-talet”

Plats: Lokalen under ICA Ekohallen i Mellringe. Tid: 18:30
Inträde 50 kr och då ingår kaffe och smörgås.
Ev. allergiker meddelar någon i styrelsen

Styrelsen

stugan var nog inte speciellt hälsosam för Anna som led av lung-
sot och hon avled, 45 år gammal,
i oktober 1790. De föräldralösa
barnen Maria, 12 år och Gustaf, 8
år bor kvar på Fattigstugan men
försvinner spårlöst då det inte
finns några anteckningar om
flyttningar i husförhörslängden.

Källor

- 1) Glanshammar, T C:4 Födda, vigda, döda 1742-1766
- 2) Sara Danielsdotter är yngsta dottern till min FF FM MM FF Daniel Persson
- 3) Glanshammar, T A1:2 Hfl
- 4) Centrala Soldatregistret hittas på www.soldatreg.se eller www.ep.liu.se/databases/soldatregister
- 5) GMR O:187, år 1767
- 6) GMR O:188, år 1777
- 7) Rinkaby, T A1:1 Hfl 1775-1791 (sid. 139)
- 8) Rinkaby, T C:1 Födda 1719-1800
- 9) Rinkaby, T EI:1 Döda, vigda 1751-1800
- 10) Har inte hittats vare sig i Rinkaby eller i Glanshammar.
- 11) Rinkaby, T A1:1 Hfl 1775-1791 (sid.11)
- 12) Glanshammar, T A1:2-3, 1720-1768
- 13) Glanshammar, T C:5 Födda, vigda döda 1767-1792
- 14) Ur hemsida: Hans Högmans släktforskning mm. Svenska krig (2013-01-01). www.algonet.se/~hogman/slkrig_swe17d.htm
- 15) Dito. Om Närke-Värmlands regemente
- 16) GMR O:192, år 1789
- 17) GMR O:191, år 1788
- 18) Rinkaby, T A1:1 Hfl 1775-1795 (sid. 11)

PRÄSTERNA BOKFÖRDE FLYTTNINGAR

av Eva Johansson, Tjust Släktforskarförening

Präster skulle kontrollera sina församlingsmedlemmars vandel. Bara den som skött sig och hade tillräckliga kristendomskunskaper fick ta nattvarden. Därför krävdes flyttbetyg från prästkollegan i den tidigare hemförsamlingen. Då infördes flyttningslängder och flyttningsattester.

I socknarna ville man också skydda sig mot icke önskvärda individer. Socknen kunde vägra en person att få flytta in om det fanns risk att han eller hon skulle kunna belasta fattigvården.

Flyttningsattester och flyttningslängder blev allt mer förekommande under 1700-talet, efter en ny bestämmelse 1735, då det också blev förbjudet för prästen att ta betalt för flyttbetyget.

Kravet på flyttbetyg gällde inte överklassen, och inte heller alltid medelklassen. 1812 blev flyttbetyg obligatoriska för alla, och blev ett av flera verktyg för kontroll av befolkningen.

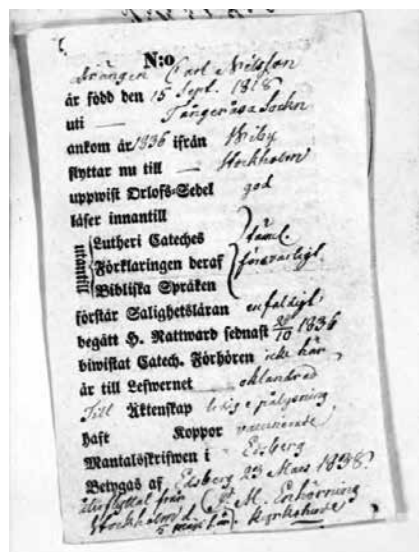
Så här gick det till

Den som ville flytta gick till prästen och begärde flyttbetyg. (En sådan scen finns till exempel i Utvandrarerna). Prästen skulle där efter undersöka den flyttandes frejd och utfärdade sedan betyget och skrev in flyttningen i utflyttningsboken. Därmed var man bortförd ur församlingen.

I inflyttningsförsamlingen måste man gå till prästen och lämna sitt flyttbetyg. När anteckning skett i inflyttningslängden var man införd i den nya församlingen. Un-

der mellantiden tillhörde man ingen församling alls.

Efter 1735 gällde att flyttbetyget skulle lämnas in inom en månad, efter 1765 två månader, men efter 1805 hade man bara två veckor på sig. 1894 var det åter en månad som gällde. Lämnade man inte in sitt flyttbetyg i tid kunde man få böter.

Flyttbetyg för drängen Carl Nilsson född 1818 i Tängeråsa, som 1838 flyttade från Edsberg till Stockholm.

Han återkom dock till Edsberg efter bara en och en halv månad och återlämnade då sitt flyttbetyg.

Bildkälla: Riksarkivet/SVAR

Glömde man bort eller tappade flyttbetyget var det inte bara att skriva till sin gamle präst och begära ett nytt, utan det skulle gå via domkapitlet i stiftet. Efter hand blev det lättare när postgången fungerade bättre.

Uppgifterna i betyget

Namn, födelsedata eller dopdata, och hemort skulle anges och mellan 1848 och 1865 ingick också att den flyttades föräldrar skulle antecknas. På 1700-talet skulle det också framgå hur länge man bott i utflyttningsförsamlingen. Vart man skulle flytta var man tvungen att veta eftersom inflyttnings-

församling också skulle finnas med.

Bland det viktigaste på flyttbetyget var prästens anteckning om frejd. Prästen skulle höra sig för på sockenstämman eller läsa upp i predikstolen vilka som tänkte flytta, så att andra i församlingen kunde komma med information.

För tjänstehjon skulle husbonden ge ett omdöme. 1805 blev husbonden tvungen att skriva en orlovssedel, det vill säga ett arbetsbetyg. Var bonden inte skrivkundig fick han ta hjälp av klockaren eller prästen. 1811 blev det förbjudet för prästerna att utfärda flyttbetyg för tjänstehjon utan orlovssedel. Detta gällde till 1894. Var omdömet i arbetsbetyget inte tillräckligt bra kunde prästen vägra skriva flyttbetyg.

På flyttbetyget skulle också framgå om man var gift eller inte. Trolovning gällde som hinder för nytt äktenskap. Även kunskaperna i kristendom och läsförmågan skulle finnas med på flyttbetyget.

Det kan alltså löna sig för släktforskaren att leta fram flyttningsattesten i kyrkoarkivets bilagor till flyttlängderna. Står det inget om frejd kan det betyda att prästen inte ville skriva ut det, den som flyttade skulle ju själv kunna läsa det.

"På obestämd ort"

Det hände att man fuskade med flyttbetygen eller reste omkring utan att slå sig ner i någon ny församling. Eller tappade bort flyttbetyget. Detta kan man se anteckningar om i husförhörslängderna.

Från mitten av 1700-talet trycktes formulär för flyttbetyg, så att de skulle vara enhetliga. Familjen antecknades på ett formulär men barn som var konfirmerade fick eget flyttbetyg, ibland också hus-trun.

När befolkningen och flyttningarna ökade under 1800-talet hände det inte sällan att folk begav sig av för att söka arbete där det fanns och kanske bara uppgav en församling som sedan inte blev inflyttningssort. Eller så kunde man säga som det var och prästen fick skriva "obestämd ort". 1862 kom förbud mot sådan notering. Efter 1873 skulle prästen i inflyttningsförsamlingen meddela utflyttningförsamlingen, för att hålla koll på folket även om man slog sig ner i en annan församling än den planerade.

Flyttbetyget användes också för att kontrollera andra delar av livet. Prästerna fick inte skriva ut flyttbetyg om densom skulle flytta inte betalat sin skatt till kronan. Prästerna klagade på detta och det ändrades efter 1789, så att flyttbetyg kunde skrivas ut men saknades kvitto på betald skatt skulle det framgå på flyttbetyget. Mantalsskrivningen för skatteuppbörden skedde varje år, och hade den inte skett vid flyttningen skulle det också antecknas, så att ingen kom undan skatteplikten.

Eftersom det fanns flyttbetyg och husförhörslängder var det många präster som tyckte att flyttningsslängder var onödiga. Det dröjde därför länge, till slutet av 1700-talet, innan flyttningsslängder fördes generellt i församlingarna. Först 1860 började man använda tryckta formulär för flyttlängderna.

Diverse intyg

Det var församlingens präst som hade koll på sina församlingsbor. Prästen skulle skriva intyg i de mest skiftande situationer. Dessa fungerade i många fall som dagens ID-kort.

Prästerna utfärdade tiggarpass åt de fattigaste på 1600- och 1700-talet. Passen gällde oftast det egna häradet, man ville inte få in tiggare som inte hörde hemma i trakten.

De flesta arbetade där de bodde men det fanns också vandringsarbetare som drog iväg långt på vandringar men inte flyttade utan återvände hem regelbundet. Sådana intyg behövdes till exempel för dalfolkets vandringar till herrarbetet i Stockholm, hallänningarnas vandringar till jordbruksarbetet i Skåne, knallarna från Västergötland och vandringarna till Bohuslän under sillfisket från angränsande län. Från 1860-talet byggdes järnvägen och då följde rallarna med och lade räls. Ofta gick man i lag och höll ihop under frånvaron hemifrån.

Arbetsvandringarna tilltog under slutet av 1700-talet och ökade under 1800-talet. Till vandringarna krävdes respass och för att få det krävdes prästbetyg. Dessa kunde ibland användas som respass. Över dessa prästbetyg fördes inga längder men de antecknades i husförhörslängden.

Om någon församlingsbo sökte statlig tjänst skulle prästen skriva ett frejdebetyg. Anledningen var att förhindra anställning av någon oliktänkande eller med brist-

fälliga kristendoms-kunskaper. Detta gällde efter 1735. Dessutom krävdes åldersbetyg, det gällde också för inträde vid universitet. Efter 1816 krävdes också åldersbetyg från prästen för de pojkar som sökte till läroverk. Prästbetyg krävdes också för att få vård på sjukhus.

För brottslingar var prästen tvungen att skriva intyg med personuppgifter och frejd till häktningen. Hamnade man i fängelse skulle fängelseprästen skriva intyg om fången för att denne skulle kunna frigges.

Flyttlängder ingår i arkivserie B.

Källor

Gösta Lext: Studier i svensk folkbokföring 1600-1946, Göteborgs universitet 1984.

Berndt Gustafsson: Svensk kyrkohistoria, utgiven 1986.

Text: Eva Johansson, Tjust Släktforskarförening
E-post: eva@evagun.se

Tidigare publicerad i Våra Rötter 2012:3, medlemsblad för Tjust Släktforskarförening.

Utflyttade år 1846.

April 2	Dottern Hedvig Catharina Lander	Dyfla Brook	Tjuslinge	—	1 25
— 15	Honors Pehr G. Löfdahl med 4:5 barn	Ruinustalag	Glassb. mar	4	2 20
— 24	Enkan Elina Jansdotter med Barn	Norsjöbäck	Ekra	3	3 81
	Pigan Anna Lena Schillerström	Hesjöby	Hedemora	—	1 18
Maj 6	Frjpp Ringquist med Hustru	Gottorfälter	Arboga	1	1 21
— 26	Hushållerskan Pehr Offmark	Wästerhammar	Orskö Geph. län	1	— 6
— 27	Pigan Anna Sofia Bljober	Rösbäcken	Geffe	—	2 29
— 31	H. St. Drängen Anders Ström med H.	Mogertorp	Nora	1	1 6
Juni 3	Pigan Caroline Jansdotter	Sigtuna	Rinkarby	—	1 20
— 4	Pigan Lovisa Oladotter	Långby	Kribb	—	1
— 10	Hushållerskan Catharina Wadström	Hälsjömar	Wästergötland	—	1 69
—	Herr Wulke Nelson Lundegquist m. ff.	Do	Wästergötland	—	1 3 69

Utflyttningsslängd för Axbergs församling 1856.

Här ser vi bland andra pigan Schillerström som flyttar till Hedemora, inspektör Ringquist med hustru till Arboga och hushållerskan Wadström som flyttar till Västergötland.

Bildkälla: Riksarkivet/SVAR

NYTT I STADSARKIVETS DOKUMENTARKIV OCH BILDARKIV

Många nya bilder och dokument har publicerats på stadsarkivets hemsida.

Nu finns protokoll från alla gamla landskommuner inom nuvarande Örebro kommun publicerade. Sammanlagt 23 stycken kommunalnämnders protokoll från tiden 1860-tal till minst 1900 finns nu i dokumentarkivet. Mycket om enskilda personer, fattigvård, samt lokalhistoriskt intressanta uppgifter finns att läsa.

Företag, affärer och butiker i Örebro under 100 år

En mycket intressant samling på stadsarkivet är Birger Larssons förteckningar över företag och gårdsägare i Örebro för tiden 1850-tal-1960-tal. En riktig guldgruva för den Örebrohistoriskt intresserade! En första omgång finns nu i dokumentarkivet på stadsarkivets hemsida. Det är förteckningar över företag, affärer och butiker som har funnits redovisade för varje adress på norr och söder i centrala Örebro.

Ytterligare ca 800 bilder är publicerade i stadsarkivets bildarkiv på webben. Flera mindre samlingar har lagts ut. Bland annat skolfoton från Olaus Petriskolan och Holmens skola, bilder från sommarkolonin Stora Hästnäs, fartygsbilder, bilder från 1970- och 1980-talets Örebro, men också bilder från Glanshammar och Karlslund.

Totalt finns nu över 36000 fotografier och mer än 38000 dokumentssidor på stadsarkivets hemsida www.orebro.se/stadsarkivet

Stefan Nilsson

ÖREBRO SLÄKTFORSKARE

Program

Måndag 24 februari kl. 18:30
Årsmöte i lokalen under ICA Ekohallen i Mellringe. Årsmötesförhandlingar. Föreläsare är **Gunnilla Didriksson**. Hon berättar om "**I marginalen på husförhörslängden**". Fika för den som vill för 30 kronor. Lotteri. Ev. allergiker meddelar någon i styrelsen.

Lördag 8 mars
Uppstart för nybörjare. Vi bjuder in nytilkomna medlemmar som är nybörjare för några timmars introduktion i lokalen.

Lördag 15 mars kl. 11:00-15:00
Släktforskningens dag. Vi har öppet i lokalen för nya och gamla medlemmar.

Onsdag 2 april kl. 18:30
Dis-Bergslagens Tematräff på ArkivCentrum, Nikolaigatan 3, Örebro. **Tema: genomgång av SVAR:s nya hemsida med några udda källor** såsom mantalslängder, landskapshandlingar, boscapskattelängder och annat intressant.

Måndag 28 april kl. 18:30
Föredragskväll i lokalen under ICA Ekohallen i Mellringe. **Kalle Bäck** föreläser "**Torp och torpare under 1800-talet**". Inträde 50 kronor och i det ingår fika. Ev. allergiker meddelar någon i styrelsen.

Lördag 10 maj heldag
Bussresa. Om intresse finns anordnar vi en bussresa till någon

intressant plats. Frågan tas upp på årsmötet.

Du har väl inte missat vår hemsida på www.orebroslaktforskare.se Där ser du i kalendern vad som är på gång. Hör gärna av dig med synpunkter. Kurser av olika slag kommer igång under våren.

Släktkällaren, Västra Nobelgatan 24, kommer att hållas öppen alla torsdagar kl. 14:00-18:00, andra tider enligt uppgift på vår hemsida och även på tider efter överenskommelse med någon i styrelsen.

Nya medlemmar Örebro släktforskare

- 1170 Bo Lundblad Örebro
- 1171 Anne-Maj Samuelsson Örebro
- 1172 Bertil Björklund Örebro
- 1173 Eva Eriksson Örebro
- 1174 Ulla Andersson Örebro
- 1175 Camilla Olsson Örebro
- 1176 Nils-Georg Lundvall Örebro
- 1177 Kurt Larsson Örebro
- 1178 Meta Johansson Örebro
- 1179 Per Erik Källström Örebro
- 1180 Ingrid Einarsson Garphyttan
- 1181 Åke Bränn Örebro
- 1182 Bia Bränn Örebro
- 1183 Ann-Charlotte Qvarnström Örebro
- 1184 Birgitta Karlsson Örebro
- 1185 Inger Aspelin Örebro
- 1186 Anita Nord Örebro
- 1187 Yngve Nord Örebro
- 1188 Karl Erik Pettersson Örebro
- 1189 Thomas Karlsson Odensbacken
- 1190 Eric Bergman Örebro
- 1191 Lars-Olov Torstensson Örebro
- 1192 Gun-Britt Berggren Örebro
- 1193 Susanne af Burén Örebro
- 1194 Gull-Maj Schollin Örebro
- 1195 Sven Bergholm Örebro
- 1196 Hans-Gunnar Thyrsmo Örebro
- 1197 Anita Philip Örebro
- 1198 Torsten Sundström Örebro
- 1199 Berit Engström-Strand Örebro
- 1200 Monica Nilsson Örebro
- 1201 Laila Johansson Örebro
- 1202 Stig-Åke Johansson Örebro
- 1203 Lennart Halfvarsson Örebro
- 1204 Gun-Britt Andersson Örebro
- 1205 Peter Lithell Örebro
- 1206 Birgitta Bäckström Örebro

Program

Torsdag 20 februari kl. 19:00
Årsmöte i Smedjan på Götgatan 14. Efter årsmötet blir det fika med semla och underhållning av Benjamin & Benjamin, två ungdomar från Medborgarskolan.

Tisdag 4 mars kl. 18:30
 Föreläsning, **Anneli Borg**, från Örebro läns museum, berättar om "Kyrkogården berättar mer än du tror". Lokal: Kumla bibliotek, efter föreläsningen serveras kaffe.

Lördag 15 mars kl. 10:00-14:00
Släktforskningsdag - Utställning i Biblioteket. Är du nyfiken på dina förfäder - Hur börjar du söka dina rötter?? Vi försöker fånga upp blivande släktforskare och träffa er som redan håller på.

Tisdag 1 april kl. 18:30
 Föreläsning, **Ulrik Jansson** berättar om "Kvinnor för sin hatt - framgångrika kvinnor i Hallsberg i slutet av 1800-talet". Lokal: Kumla bibliotek. Efter föreläsningen serveras kaffe.

Lördag 26 april kl. 10:00-14:00
Öppet hus i våra nya lokaler på Skomakargatan 3. Kom och prata om din forskning, eller kom igång med din släktforskning om du inte börjat än.

Torsdag-fredag 12-13 juni
Forskarresa. Släktforskarnas hus har stängt så vi åker till **Stockholm!** Denna mycket trevliga tradition fortsätter, men med nytt mål. Resa med Lindbergs Buss och övernattnig på centralt vand-

rarhem. Hör av dig till Jan eller Jeanette tel. 019-58 27 28 eller maila kumla.genealogi@telia.com senast 28 februari.

Välkommen till våra sammankomster!

QR-kod till hemsidan kumla.just.nu

HALLSBERGS SLÄKTFORSKARKLUBB

Program

Onsdag 19 februari kl. 18:30
Årsmöte på Åsen. Sedvanliga mötesförhandlingar.

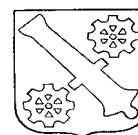
Lördag 15 mars kl. 11:00-14:00
Släktforskningsdag på Hallsbergs bibliotek. Årets tema: **Ett gammalt porträtt kan vara nyckeln till din släkt.** Vill du veta mer om dina anor syns vi på Biblioteket. Utställning.

Fredag-lördag 9-10 maj
Föreningsmessa i Sydnärkeshallen Hallsberg. Kom till vår monter och prata släktforskning.

Lördag-söndag 30-31 augusti
Släktforskar dagar i Karlstad. Vi finns med i T-län-montern tillsammans med bland andra Örebro, Kumla, Laxå och Hallsbergs släktforskare.

Läs mer på hemsidan www.hallsbergsgenealogi.se

KARLSKOGA-DEGERFORS SLÄKTFORSKARKLUBB

Program

Lördag 15 mars kl. 10:00-14:00
Släktforskningsdag har vi utställning på Karlskoga bibliotek och datorhjälp för de som vill söka sina rötter. Hembygdsföreningen finns till hands med både material och hjälp att hitta emigranter. Kommunarkivet finns där också med ett bord och förmodligen Gråbomuséet.

Torsdag 24 april kl. 18:30
 kommer arkivarie **Anna-Karin Westerlund** och pratar om **lagfarter till hjälp i släktforskningen.**

ASKERSUNDS SLÄKTFORSKARKLUBB

Program

Tisdag 11 mars kl. 19:00
Årsmöte. Uno Sandqvist underhåller.

Tisdag 8 april kl. 19:00
Diskussionskväll.

Lördag 3 maj kl. 10:00
Utflykt till Södra Råda "gamla" kyrka. Samling vid Busstationen kl. 10:00 för samäkning.

B-Föreningsbrev

ISSN 1402-831X

REDAKTIONEN

Redaktionen nås brevledes på adress:

Stefan Nilsson,
Led 305, Södragården
715 94 ODENSBACKEN

E-post: stefan.nilsson@passagen.se

Det går bra att kontakta antingen någon i redaktionen eller någon i den aktuella föreningen.

Redaktör:

Stefan Nilsson, Örebro
019-45 22 21, 070-721 72 66

Redaktionsmedlemmar:

Siv Lindqvist, Örebro
019-26 42 29
Gunnar Persson, Örebro
019-31 28 16

STRÖDDA ANNOTATIONER

är medlemsblad för fem släktforskarföreningar i Örebro län. Första numret utkom hösten 1989. Tidningen utkommer med två nummer per år.

Föreningarna är:

- Askersunds Släktforskarklubb
- Hallsbergs Släktforskarklubb
- Karlskoga-Degerfors Släktforskarklubb
- Kumla Släktforskarklubb
- Örebro Släktforskare

Kontakt med redaktionen får Du antingen genom föreningarnas redaktionskontaktperson eller direkt med någon i redaktionen.

Eventuellt medlemsbladsutbytesker med respektive förening.

Artiklar och annat material till tidningen mottages tacksamt! Allrahelst via e-post.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material.

FÖRENINGARNA

ASKERSUNDS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Ingvar Sandström, Uppsala 608,
696 95 ÅMMEBERG

Ordförande: Ingvar Sandström,
0583-77 06 18, 076-848 64 70
Sekreterare: Gunilla Sandberg
g_sandberg@hotmail.se
Kassör: Lars-Åke Strömberg
070-345 61 52
Redaktionskontakt:
Ingvar Sandström
Medlemsavgift: 100 kr, familj 150 kr
Bg 5355-6734
E-post: ingvar.sandstrom@telia.com
Hemsida:
<http://ask.forening.genealogi.se>

HALLSBERGS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Edholm, Västra Storgatan 7B,
694 30 HALLSBERG

Sekreterare: Birgitta Edholm
0582-158 16
Redaktionskontakt: Birgitta Edholm
Medlemsavgift: 120 kr, familj 150 kr
Pg 49 16 86 -2
E-post: birgitta.edholm@telia.com
Hemsida:
www.hallsbergsgenealogi.se

KUMLA SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Jan Klingberg,
Mästaregatan 1, 692 33 KUMLA

Ordförande: Jan Klingberg
019-58 27 28
Sekreterare: Birgitta Höggqvist
019-57 20 52
Kassör: Britt-Inger Nilsson
019-22 81 01
Redaktionskontakt: Jan Klingberg

Medlemsavgift: 100 kr, familj 150 kr.
Pg 55 47 37-7
E-post: kumla.genealogi@telia.com
Hemsida: www.kumla.just.nu

KARLSKOGA- DEGERFORS SLÄKTFORSKARKLUBB

Föreningens adress:
c/o Ann Gunnarsson, Yttre Löt-
svängen 43, 691 35 KARLSKOGA

Ordförande: Solveig Olsson
0586-512 61
Sekreterare: Håkan Karlsson
0586-560 26
Kassör: Bengt Hammarström
0586-365 87
Redaktionskontakt: Solveig Olsson
Medlemsavgift: 120 kr, familj 140 kr.
Pg 52 50 27-9
E-post: sol@bahnhof.se
Hemsida: www.kgadfsgenealogi.se

ÖREBRO SLÄKTFORSKARE

Föreningens besöksadress:
Västra Nobelgatan 24, "Slätkällaren"
Postadress: Västra Nobelgatan 22,
703 55 ÖREBRO, tel. 019-761 16 42

Ordförande:
Paola Grafström 019-31 44 74
E-post: ordf@slaekt.se
Sekreterare: Birgitta Eklund
019-12 04 58
Kassör: Jan Wallin 019-18 38 30
Redaktionskontakt: Jan Wallin
Medlemsavgift: 180 kr, familj 250 kr
Pg 63 59 14-5
E-post: info@slaekt.se
Hemsida: www.orebroslaektforskare.se

STOPPDATUM FÖR NÄSTA
NUMMER AV STRÖDDA
ANNOTATIONER ÄR
30 SEPTEMBER